GAZETA KRAKOWSKA

Nro. 40.

W ŚRODĘ DNIA 18. MAIA 1808.

Z Wiednia d. 11. Maia.

J. C. K. Apostolska Mość raczył Podpułkownikowi Vukassowicha regimentu, Baronowi Ludwikowi Gabelkowen, udzielić nayłaskawiey godność aktualnego szambelana.

Właściciela państwa Cibiswuld w Styryi, J gna. E. Purgai, raczył J. C. K. Mość przez wzgląd na iego patryotyczne przywiązanie do Monarchy, oyczyzny i do woyska, wynieść nayłaskawiey do stanu rycerskiego.

J. C. K. Mość pamiętny zawsze wynadgradzać położone dla kraiu zasługi, raczył Jana Mat. Neurohr, doktora medycyny, aktualnego członka medycznego kolegium Wiedeńskiego, assessora i pierwszego lekarza kommitatu Veroezer, udarować nayłaskawiey złotem medalem zasługi, za iego skuteczne przyłożenie się do usmierzenia wybuchłey w roku 1806 w powyższym kommitacie morowey choroby i rozszerzenia szczepienia krowiey ospy.

Z Zemlina d. 29. Kwietnia.

Podług doniesień z Wołoszczyzny, wszystkie regimenta Rossyyskie od woyska Xcia Prozorowskiego, które na zimowych leżach w Bessarabii, Moldawii i Wołoszczyznie stały, odebrać miały rozkaz do opuszczenia ich, udania się nad granice i zaięcia dawnych stanowisk. Stosownie do tych rozkazow całe woysko Rossyskie iest w poruszeniu i większa liczba korpusow stanęła iuż na granicach. Dowodzca odwodowego korpusu przy Mobilowie stoiącego, Hetman Platow, wyruszył stamtąd d. 14 p. m. a d. 24 miał przed Jassami rozłożyć się. — Feldmarszałek Xżę Prozorowski miał powstać z swey choroby i d. 26 do Jass przybydź, gdzie obiął znowu dowodztwo nad całem Rossyyskim woyskiem nad granicami Tureckiemi. D. 27 zabierał się do wyiazdu stamtąd, dla obeyrzenia oblegaiącego korpusu Jenerała Mayendorfa i zrobionych przeciw twierdzy Jsmael batteryy.

Podług nadeszłego do Bukaresztu Imperatorskiego rozkazu, wszyscy chorzy żołnierze maią bydź odesłanemi do założonych w Jarosławiu, Mobilowie, Jaruga, Jampolu i Kucince lazaretow; lecz na uczynione przełożenia od jeneralności, iż tak dalekiey podroży wytrzymaćby nie mogli, pozostali ieszcze na mieyscach. Starania lekarzow Rossyyskich zmnieyszyły wprawdzie iuż znacznie zaraźliwą chorobę w prowincyach Moldawii i

Wołoszczyznie; iednak w lazaretach Chocimskim, Jass, Fokszan i Bukareſtskim, oprocz w prywatnych domach leżących, znaydować ſię ma do 7000 chorych żołnierzy. Na początku przeszłego miesiąca liczono ogółem 20,000 chorych.

Onegday przybył do Belgradu Rossyyski goniec z Wołoszczyzny, z donieſieniem Radcy ſtanu Rodofinkinowi i Serwiyski mu senatowi, iż za pośrednictwem Francuzkiego posła w Konſtantynopolu rozeym między Rossyanami i Turkami, tudzież Serwiianami do 2 mieſięcy przedłużony zoſtał.

Z Peterzburga d. 13. *Kwietnia*.

O działaniach woysk naszych w Finlandyi nie oznaymiono dalszych donieſień. Sweaborg ieſt obleżony. Cała Finlandya aż do Wasa znayduie ſię w naszych ręku. Idzie ieszcze więcey woyska do Finlandyi.

Po kilkodniowey odwilży chwyciły znowu mrozy.

Osadowe towary podnoszą ſię co raz bardziey w cenie.

U Xięgarza akademii umieiętności wyszło w Francuzkim ięzyku intereſſuiące pismo pod tytułem: *Uwagi nad Francuzkim woyskiem w oſtatnich czasach zacząwszy od* 1792 *roku do* 1808.

Przybyli tu: z Mitawy Xżę Jerzy Holſtein - Oldenburg; z Rygi Xżna Antonina Wirtemberska; z Wiednia będący przy tameyszem poselſtwie nadworny Radca przy kolegium zagranicznych związkow, Bogoliubow.

Z Madrytu d. 12. *Kwietnia*.

Pod d. 8 b. m. Don Pinuela udzielił prezydentowi rady naſtępuiący rozkaz Królewski:

"Król, Pan nasz uwiadomiony zoſtał przez autentyczne liſty, że iego wysoki i szczery Sprzymierzeniec, Cesarz Francuzow i Król Włoski, udaie ſię do Bajonny, skąd z naywiększem ukontentowaniem J. K. Mci i z naywiększem pożytkiem kochanych wazalow i poddanych Króla Hiszpańskiego przybędzie do Hiszpanii. Dla spoienia tem ściśley związkow przyiaźni, które szczęściem pomiędzy obiema koronami zachodzą, chce J. K. Mość przyiąć i powitać Cesarza Francuzow, i dać mu naypewnieysze i nayrzetelnieysze dowody mocnego swoiego poſtanowienia, utrzymania i ponowienia dobrego porozumienia i szczerego przymierza, które pomiędzy obiema Monarchami panuie i zawsze panować musi. Z tego więc powodu poſtanowił J. K. Mość wyiechać na przeciwko Cesarza Francuzow. W czaſie iego nieprzytomności, która tylko dni kilka trwać będzie, polega Król na miłości i wierności swoich poddanych, na ich spokoyności i posłuszeńſtwie iego miniſtrom i władzom, którym J. K. Mość wydał potrzebne w tey mierze inſtrukcye, a mianowicie zoſtaiącey pod prezydencyą Królewicza Don Antoniego rządowey Junty. Król pochlebia sobie, iż pokoy i zgoda ciągle panować będą między iego ludem i Francuzkim woyskiem, i że doſtarczane będą woysku Cesarza i Króla wszyſtkie potrzeby, a osobliwie żywność, zapewniaiąc J. K. Mość na nowo ludy swoie, że wcale nie obawia ſię, aby zachodząca pomiędzy obiema narodami przyiaźń i zgoda przerwana bydź miała, ale owszem spodziewa ſię, że coraz lepiey utwierdzona zoſtanie.,,

Xżę Aſturyi wyiechał onegday ſtąd na przeciwko Nayiaśnieyszemu Cesarzowi Francuzow.

Dziſieysza gazeta dworska zawiera dwa powinszowania od dwoch miaſt Hiszpańskich Xiążęciu Aſturyi w ſtąpienia na tron. Zapowiada oraz, iż więcey podobnych

pism nadeszło od innych miast z powodu tegoż zdarzenia.

Zapewniaią, iż Cesarz Francuzow zwiedzi w swey podroży celnieysze porty Hiszpańskie. Mowią także, iż czynione są wielkie przygotowania do obleżenia Gibraltaru, i że 4 dywizye Francuzkie idą z Nowey Kastylii do obozu S. Rocha, do których przyłączy się znaczny korpus Hiszpanow.

Dnia 15. *Kwietnia.*

Dworska gazeta umieściła: " Król. Pan nasz, w podroży swey do Bajony wszędzie był z naywiększą radością witany. Mieszkańcy opuszczali miasta i wsie, dla widzenia kochanego Monarchy. Tu usłano mu drogę kwiatem, daley rozpościerano naykosztownieysze suknie, poczytuiąc się za szczęśliwych, żeby powoz iego po nich przeszedł. Zgromadzeni około iego tronu Hiszpanie, poprzysięgli przelać w iego obronie i za iego honor ostatnią krwi kropelkę.,,

Z Bajony d. 19. *Kwietnia.*

Królewicz Infant Don Karlos iest dosyć słaby. Jak tylko J. C. K. Mość o tem się dowiedział, posłał zaraz do niego nadwornego swoiego lekarza i iednego z szambelanow, który ustawicznie przy nim służbę czyni i rozkaz ma donosić J. C. K Mci kilka razy na dzień o stanie iego zdrowia. W pierwszych dniach zaciągała załoga na straż do Infanta, dziś atoli rano posłał mu J. C. K. Mość oddział własney swey straży.

Portulgalska deputacya ma dziś do Bordeaux wyiechać. Ferdynand VII znayduie się ieszcze w Wittoria. Jenerał Sawary poiechał na przeciwko niemu.

D. 21. *Kwietnia* (*z Monitora.*)

Wczoray przybył tu Xżę Astury. W orszaku iego znayduią się Xżę St. Carlos, W. marszałek domu Xcia Infantado, Kanonik Escicquiz, Ministrowie Cevallos, Musquitz i Lansador, Hrabiowie Villanier i Orgaz, Margrabiowie Ayerbe i Swadalcarar. J. Królewiczowska Mość wysiadł do domu, w którym mieszka Infant Don Karlos. O godzinie 2 po południu odwiedził Nayiaśnieyszy Cesarz obu Infantow. O godzinie 6 przybył Xżę Jmć Asturyi do wieyskiego zamku, w którym J. C. K. Mość mieszka i iadł z nim obiad.

W mieście naszem urządzone będzie mieszkanie dla króla Karola IV i Królowey.

D. 19 tańcowali mieszkańcy tego miasta przed zamkiem Marsac, w którym J. C. K. Mość mieszka taniec *Pamperruqua.* Właściwy ten taniec iest bardzo dawny i przeznaczony od dawna na hołd dla wysokich osob. Tańcowany iest od 13 osob, 7 mężczyzn i 6 kobiet przy bębnieniu. Stroy tanecznikow i tanecznic iest wcale osobliwy i bardzo okazały.

Bardzo wiele mieszkańcow udało się tam z miasta, nie tak dla widzenia tańca, iako raczey J. C. K. Mci. I nie zawiedli się w swey nadziei, J. C. K. Mość raczył się temu nowemu dla niego widokowi przypatrywać.

Z Paryża d. 26 *Kwietnia.*

Xżę Neufszatelski i Marszałek Diurok wyiechali byli na przeciwko Xciu Asturyi przed iego przybyciem do Bajony. Król Karol IV przybył d. 22 b. m. do Bajony. Nayiaśnieysza Cesarzowa nasza iest tam także spodziewana, dokąd iuż część ekwipażow d. 20 przybyła.

Deputacya od królestwa Nawary przybyła do Irun. Składa się z wicekróla, rady, stanow i reprezentantow królestwa i miasta Pampelony, ogółem z 90 osob i ma zlecenie powitać Nayiaśnieyszego Cesarza w przeieździe przez Irun.

P. Dupont, pierwszy lekarz w szpitalu Beaujon, oznaymił, iż od 30 lat używa kory z dzikich kasztanow zamiast chiny, iże skuteczną iest nietylko przeciw febrze, ale także przeciw zgniliznie.

Z Peterzburga donoszą, iż w wszystkich portach Rossyyskich nad Baltyckim morzem wielkie czynią uzbroiania, iże na wiosnę liczna liniiowa i podbrzeżna flotta pokaże się na Baltyckim morzu dla spotkania się z Anglikami.

Ambassador Ottomańskiey Porty odwiedził w tych dniach z dwiema swoiemi sekretarzami i iednym z swoich tłomaczow Cesarską drukarnią i wszystko z naywiększą oglądał uwagą. Naybardziey dziwił go zbior wschodnich litter, który nigdzie nie znayduie się tak zupełny. Z ukontentowaniem patrzał na wydrukowanie kartki, zawieraiącey opis iego odwiedzenia Cesarskiey drukarni w Francuzkim i Tureckim ięzyku.

Doniesienia z Turynu mowią o mocnieyszym trzęsieniu ziemi niżeli było d. 2, które mieszkańcow naywiększym przeraziło strachem. Trwało 50 sekund. Zydzi opuścili swoie mieszkania, inni mieszkańcy powybiegali na rynek. Dzwony dzwoniły, &c.

Zapewniaią, iż J. C. K. Mość nadał Xciu Pontecorwo dobra znacznego dochodu w Hanowerze.

Jenerał Junot otrzymał tytuł Xięcia Abrantu.

Z Nantu d. 20. Kwietnia.

Francuzki kupiecki okręt, płynący prosto z Gwadelupy, zawinął onegday do naszego portu, nie natrafiwszy w całey drodze na żaden Angielski okręt. Ładunek iego składa się, oprocz innych rzeczy, z półtora milliona funtow kawy, która więcey daiącym będzie sprzedana. Funt kawy kosztuie tu teraz $3\frac{1}{4}$ fr. Do Bordeaux przybył także z Gwadelupy okręt z 72,000 funtow surowego cukru, 6000 funtow kawy, &c.

Z Medyolanu d. 16. Kwietnia.

Wiadomo, iż d. 3 Stycznia między naszem ministrem wewnętrznym i Bawarskim ministrem stanu, Baronem Montgelas, podpisany został handlowy traktat dla królestwa Włoskiego i Bawarskiego. Posłany potem został do Paryża, a stamtąd do Bordeaux po zatwierdzenie do Cesarza. Nie wiadomo ieszcze czyli całkowicie lub z iakowemi odmianami zatwierdzony został.

Z Helsingfors d. 23. Marca.

(z prywatnego listu.)

Po wspaniałym obiedzie przez Naczelnego jenerała Buxhewdena w Abo danym, poiechaliśmy do Hängoudd (nie do Tangerhut, jak przez omyłkę napisałem) dla obeyrzenia tamteyszych fortyfikacyy. Znaleźliśmy ie daleko w lepszym stanie, niżeliśmy się spodziewać mogli; znaleźliśmy bowiem na ięzyku lądowym bardzo pięknie obrobioną z granitu batteryą, na którey znaydowało się wiele moździerzy i pięknych dział żelaznych, tak lekko zagwożdżonych, iż większa ich część w naszey przytomności odgwożdżona została; daley cztery w morzu leżące, i z wszystkich stron ufortyfikowane wyspy, które bronią przystępu do tamteyszego dla płaskich okrętow portu. Batterye nie są w prawdzie zupełnie ieszcze od strony lądowey ukończone, lubo 23 lat nad niemi pracowano; lecz możesz sobie WPan wystawić ile kosztować musiało czasu i pieniędzy, gdy WPanu powiem, że te 4 wyspy, na których porobione są fortyfikacye, były granitowey skały, wyglądaiące z morza, które prochem musiano wysadzać i z zadziwiaiącą pracą na batterye przerabiać, na których działa dwiema rzędami stoią, a boki ich granitowe są zasklepiono na ka-

baty. Któraż kula potrafiłaby przebić te od natury wystawione sklepienia? Tak są wszystkie wyspy obwarowane, z których składa się twierdza Sweaborg. Wszystkie fortyfikacye w Hängoudd widać, iż nieprzyjaciel musiał śpieszno opuścić, gdyż oprocz lekko zagwożdzonych dział, nie znaleźliśmy znacznego uszkodzenia, ani w działach, ani w lawetach. D. 15 powrociliśmy do Helsingfors przez piękne miasteczko Eknees, które nader przyiemnie wydawać się musi w środku odnogi morskiey, osobliwie wolnego od lodow morza. Do twierdzy Sweaborga strzelaią od tey chwili żywo z wszystkich usypanych przez nas batteryy. Kilka razy pokazał się już ogień w twierdzy, a gdyby nie ludzkość i wspaniałość powodowały godnym naszem naczelnikiem, tedy skutek naszego ognia byłby daleko większy; gdyż na ow czas bez względu na płacz mieszkańcow, którzy koniecznie paśćby musieli ofiarą, na około otoczyłyby twierdzę nasze batterye. Tym czasem im szlachetniey i łagodniey od naszych przeciwnikow postępuiemy, zdaie się nam los z inney strony przez pomyślne wydarzenia nadgradzać. O zaięciu Biorneborga iużem WPanu doniosł; Wasa iest także iuż w naszych ręku, iako też obfite w lasy okolice wschodniey Botnii. Stan rozproszonych poiedyńczych szczątkow woyska Szwedzkiego godny musi bydź politowania w pustych i nieludnych okolicach, do których się cofnęły.

Z Monachium d. 24. Kwietnia.

W przyszłym tygodniu oczekuiemy tu Królewicza następcy Wirtemberskiego tronu z znacznym orszakiem. Dzień 15 Maia przeznaczony iest na iego zaślubienie z Królewną Karoliną. D. 25 Maia uda się dwor do Inspruka, gdzie Król pozwoli walecznym Tyrolczykom strzelać do mety. Naywiększa nadgroda iest 1000 czer. zł.

Radca sprawiedliwości i professor Hufeland wyiedzie na końcu tego tygodnia z Landshuta do Gdańska, dla obięcia nowego urzędu iednego z 4 prezydentow miasta, którzy na przemiany w magistracie prezyduią.

Z Lizbony d. 8. Kwietnia.

Jenerał Junot, teraźnieyszy Xżę Abrantu, wydał tu odezwę następuiącey treści:

"Gdy niektórzy żołnierze lub mieszkańcy krolestwa Portugalskiego uwieść się dali fałszywemi odezwami, które iedynie maią za cel zwabić ich na Angielskie okręty, przeto stanowi jenerał naczelny: 1. Wszelka kommunikacya z Angielskiemi okrętami iest zabroniona. 2. Do każdego statku, który zbliży się do brzegow, pod iakim bądź pozorem, chociażby nawet płynął pod banderą pokoiową, maią batterye dawać ognia. 3. Każdy officer, któryby pozwolił statkowi przybić do lądu, będzie degradowany i przez woyskowy sąd sądzony. Każdy, ktoby się na Angielską eskadrę udał, będzie do sądu woyskowego oddany, naymniey na półroczne więzienie lub podług okoliczności na śmierć skazany. 5. Wszyscy karani będą śmiercią, którzy Francuzkich lub Portugalskich żołnierzy namawiać będą do ucieczki. 6. Za doniesienia o obcych werbownikach lub namawiaiących mieszkańcow do wyniesienia się z kraiu, wyznacza się 100 do 200 krusadow nadgrody. 7. Dobra wszystkich osob, które udały się na Angielską eskadrę, a nie powrocą przed 20 Kwietnia, będą zasekwestrowane. 8. Ustawy kryminalne dla woyska Francuzkiego będą za 8 dni do woyska Portugalskiego rozciągnione; każdy zatem zbieg będzie śmiercią karany. 9. Każdy rybacki statek, na którym

nie znaydowałby się ninieyszy wyrok, będzie skonfiskowany. — Działo się w pałacu głowney kwatery w Lizbonie d. 5 Kwietnia 1808.

Junot.

Jeneralny intendent policyi, P. Lagarde, wydał pod d. 7 rozkaz, aby imiona i dobra tych wszystkich osob, które wyszły z kraiu, były spisane.

Z Helsingeru d. 26. Kwietnia.

W Kopenhadze ogłoszony został przy parolu rozkaz, aby publicznie nie mowić o niepewnych politycznych sprawach i pogłoskach, do czego dały powod zmyślone o Norwegi wieści.

Po zaięciu Wasa w Finlandyi chcą Rossyanie zwycięztwa swoie daley posuwać. Część ich woyska przeprawić się ma przez odnogę Botnii, a inna przez Tornea, dla uderzenia na właściwą Szwecyą.

Mowią, że Rossyanie osadzili iuż wyspę Aland w odnodze Botnii, co iednak potrzebuie potwierdzenia.

W Szwecyi podnoszą się ciągle żywności do nadzwyczayney ceny. Beczka żyta kosztuie tam 25 do 30 talarow. W Norwegii mało co zaś więcey kosztuie iak w Danii.

Brzegi tak naszey wyspy, iakoteż stałego lądu są wszędzie dostatecznie woyskiem osadzone.

Przez przybyłych z Szwecyi podróżnych odebraliśmy następuiące wiadomości:

Z Londynu d. 6. Kwietnia.

Na mieyscu Admirała Saumarez, który otrzymał dowodztwo nad flotą naszą na Baltyckim morzu, obiął P. Nage naczelne znowu dowodztwo na wyspie Gwernsey.

Zaraz po zerwaniu pokoiu z Danią posłany został do wschodnich Indyy dowodzcy Pondiszerow rozkaz, aby swem woyskiem opanował Tranquebar. Wyspa ta znaydowała się iednak, podług ostatnich doniesień, w bardzo dobrym stanie obrony i we wszystko obficie opatrzona.

Francuzcy korsarze przy odwiedzeniu wyspy S. Bartłomieia na końcu przeszłego roku, wywiezli stamtąd także, podług niektórych doniesień, 400,000 dolarow gotowych pieniędzy. Dway Francuzcy korsarze stali się dotąd bardzo strasznemi w zachodnich Indyach i potykali się nawet z Angielskiemi fregatami. Jeden nazywa się wielki Efouf, nosi 30 dział i ma 200 ludzi; drugi Tylżye 28 dział i 250 ludzi. Pierwszy iest Szwedzki okręt, zabrany pod wyspą S. Bartłomieia; drugi Angielski okręt z Brystolu.

Woiennemi okrętami naszemi pod brzegami Brazyliyskiemi dowodzi Komodor Moore.

Podpułkownik Ross iest dowodzcą na wyspie Duńskiey S. Krzyża.

Jenerał Oakes otrzymał dowodztwo w Malcie.

D. 2 Marca, podług gazety dworskiey, slop nasz Safo zabrał nie daleko Angielskich brzegow zbroyny Duński bryg pod Kapitanem Jurgen, o 12 ośmnaście i 16 sześcio funtowych działach i 83 ludzi. Zawdział naypierwey Angielską, potem Duńską banderę. Bronił się przez pół godziny bardzo walecznie, i był na 5 miesięcy w żywność opatrzony, i do wschodnich Indyy przeznaczony.

Nigdy nie utrzymywała się dłużey zmyślona pogłoska, iak teraz o zayśćź mianey bitwie morskiey na środziemnem morzu, w którey utracić mieliśmy 1500 ludzi.

Portugalska posiadłość Goa w wschodnich Indyach ma bydź przez rządcę Bom-

bayskiego na rzecz Anglii pod temi samemi warunkami obięta, iak Madera.

Cały nasz korpus ochotnikow ma tego lata na 4 oddziały bydź podzielony, każdy miesięcznie ob zowac i ćwiczyć się w obrotach woiennych będzie.

Flota nasza zamykaiąca pod Admirałem Kotton port Lizboński, składa się z 10 liniiowych okrętow i 2 fregat. W porcie tym stoi 9 liniiowych okrętow Rossyyskich i ieden Turecki. Flota nasza ucierpiała wiele przez niedostatek wody i przez burze; doświadczono pod czas burz iż trudno iest zamykać port Lizboński.

Cofniono postanowienie wystawienia zmarłemu Jenerałowi Lake pomnika w kościele S. Pawła, ponieważ nie poległ na placu boiu. Lord Lake wystarał się o dowodztwo w wschodnich Indyach dla zapłacenia swoich długow, których w Anglii nie był w stanie wypłacić. Gdy z wschodnich Indyy powrocił, posiadał 140,000 f. szt. maiątku; zapłacił długi i po śmierci iego zostało się ieszcze 40,000 f. szt.

Korsarz z Gwernsey zabrał Hiszpański okręt o 16 działach, który płynął z St. Sebastian do Buenos-Ayres. Listy, które Hiszpański kapitan usiłował nadaremnie zetopić, posłane naszemu rządowi zostały.

Na wiadomość o wybuchnieciu woyny z Danią zabrały Angielskie okręty kilka Duńskich pod przylądkiem Dobrey nadziei. Pomiędzy naszem woyskiem na przylądku Dobrey nadziei panuie oczna choroba Egipska zwana, a na Tabago umarło wiele żołnierzy na żołtą gorączkę.

Należące do Portugalii Azorskie wyspy zostały także za porozumieniem się Anglikom oddane.

P. Calcraft uczynił d. 3 Marca wniosek w niższey izbie z powodu wypłynienia Roszefortskiey eskadry. " Że ta eskadra, rzekł, na morze wyyśdź mogła, dla szkodzenia nam i uskutecznienia nieprzyiacielskich widokow, przypisać to iedynie należy admiralicyi, ponieważ Admirał Strachan z braku żywności nie mogł przyzwoicie tey eskadry pilnować, a gdy wyszła ścigać zaraz. Lecz czegoż się z takiey admiralicyi iaka teraz iest spodziewać można? Na iey czele znaydnie się mąż, (Lord Mulgrave) który tyle iest niezdatny do znaydowania się na czele ważnego kolegium, iak nikt w całem królestwie. Po człowieku, który w roku 1805 uznał za potrzebne nayskrytsze układy między naszem i Wiedeńskim dworem całemu światu ogłosić, nie mogę spodziewać się w żadnym czynie zdrowszego rozsądku, nad ten, iaki okazał w wyborze Admirała Gambier i innych sprawach, maiących związek z Kopenhegską wyprawą. Smiało sądzić można, iż taki naczelnik admiralicyi nie wiele zwraca uwagi na zamykaiące porty eskadry, iak się stało z eskadrą Strachana. Przymuszony on był z niedostatku żywności oddalić się z swego stanowiska z przed Roszefortu, i gdy nakoniec z innych woiennych okrętow dostał cokolwiek żywności eskadra Francuzka iuż była wypłynęła, a nasza niebyła przyzwoicie w żywność opatrzona, aby ią zaraz ścigać mogła. Musiała pierwey nabrać cokolwiek żywności od Ferrolskiey eskadry, dla udania się na wyszukanie Francuzkiey, która iuż daleko była upłynęła. Zamykanie nieprzyiacielskich portow iest długą i przykrą służba, i serce aż boli, że waleczni nasi maytkowie przez winę admiralicyi cierpieć muszą niedostatek. Żądam, aby parlamentowi podany był stan i zapas żywności

lub niedostatku eskadry Strachana, w czasie wypłynienia Roszefortskiey eskadry.„

P. Walpole: Chętnie przystaię z moiemi kolegami na podanie żądanego stanu. Ostatnie doniesienia Admirała Strachana, co do zapasu żywności na iego eskadrze, są pod d. 19 Stycznia, a zatem dniem poźniey po wypłynieniu Roszefortskiey eskadry. Na ow czas miała nasza eskadra chleba na 10 tygodni, innych żywności na 13, a wody na 6 tygodni. D. 18 przybył do Strachana okręt Medyator, przywiozł mu świeże żywności, warzywa i 40 żywych wołow. Wspomniony admirał popłynął dopiero d. 29 Stycznia za eskadrą Roszefortską, gdyż w ten czas dopiero dowiedział się pewnie o iey wyyściu. Nie brał żadnych żywności od Ferrolskiey eskadry, ale owszem iey udzielił i dzień przy niey zabawił. Zarzuty, które mowca pierwszemu lordowi admiralicyi czyni, są nayprzyzwoitsze. Nie chcę mówić, iż iego wyrazy są przeciwne powadze parlamentu, gdyż w tym przypadku zwrociłby go mowca do porządku; ale są nieprzystoyną potwarzą przeciw mężowi, który zasługuie na lepsze o sobie mniemanie parlamentu i kraiu. Ponieważ niższy tylko urząd w admiralicyi posiadam, nie przystoi mi zatem mowić o zdatności lub niezdatności moiego naczelnika. Ngdy nie zachodziła większa trudność w luzowaniu zamykaiących porty eskadr, iak w Listopadzie roku przeszłego. D. 15 wzmiankowanego miesiąca powrociła 21 liniiowych okrętow liczna flota z Baltyckiego morza do Spithead i przyprowadziła 16 liniiowych okrętow Duńskich, 10 fregat i kilkanaście małych okretow. Gdy Baltycka flota osadziła ludem swoim Duńskie okręty, nie można zatem było posłać zaraz posiłkow stoiącey przed Roszefortem eskadrze. Miesiąc Listopad wymagał wielkich usiłowań. Przy St. Helens trzymana była flota z 12 liniiowych okrętow złożona, oczekuiąc na powracaiącą Rossyyską flotę. P. Sidney Smith posłany był z 11 liniiowemi okrętami do okolic Lizbony, a P. Hood z 4 do Madery. Przy zamykaniu portow cierpią często nasi maytkowie; lecz mamyż dla tego odstąpić tego systematu? Nie zechce tego żaden maytek, żaden Anglik. Nieprzyiacielskie porty są iak naylepiey zamykane, &c.

P. Calcraft: W rzeczy samey przedziwnie są zamykane! Widziemy to na Roszefortskiey eskadrze. Admiralicya cudow dokazuie z Angielską marynarką; a co iey naywiększy czyni zaszczyt, iest to, że członki admiralicyi znalazły siłę morską w tak dobrym stanie, że pomimo złego nią zarządzania nie potrafiły iey zdesorganizować.

Nakoniec wniosek P. Calcraft względem udzielenia żądanych papierow uchwalony został.

Z Gdańska d. 22. Marca.

Dla ulżenia ciężaru miastu, postanowił rząd tuteyszy sławny, dawny klasztor Cystersow Oliwa, który o 2 godziny drogi ztąd w przyiemney dolinie leży, przerobić na koszary dla 1800 lub 2000 ludzi, do czego przedsięwzięte iuż środki zostały. Mała liczba 15 będących tam ieszcze zakonnikow, przeniesionemi bydź maią do klasztoru do miasta. Senat teraznieyszy naszego miasta składa się po większey części z kupcow naybogatszych, w czem wielka zachodzi rożnica względem dawnego magistratu; lecz rząd teraźnieyszy należy tylko iako tymczasowy uważać gdyż zapewne przy przywroceniu powszechnego pokoiu nada Cesarz Napoleon inną konstytucyą naszemu miastu.

DODATEK

DO № 40

GAZETY KRAKOWSKIEY

W ŚRODĘ DNIA 18 MAIA 1808.

Z Bruchsalu d. 21. Kwietnia.

Dzień wczorayszy był dla nas dniem smutku i powszechnego żalu. Nieubłagana śmierć zabrała z tego świata w kwiecie młodości panuiącą Xżnę Brunświcko-Oels, z domu Xzniczkę Badeńską. Przy mężnem znoszeniu okropnych bólow umarła zacna ta Xżna przy urodzeniu nieżywey córki w 25 roku życia.

Z Rzymu d. 14. Kwietnia.

Dotąd miały niektóre osoby przywiley noszenia ukrytey broni. Używano iey w naymnieyszych kłótniach, i źli ludzie razili nią spokoynych mieszkańcow po ulicach w nocy. Naczelny jenerał w Rzymskim państwie, Hrabia Miollis, staraiący się zawsze zapobiegać zdrożnościom, które naruszyćby mogły publiczną spokoyność i bezpieczeństwo, wydał pod d. 8 rozkaz, mocą którego zakazane iest noszenie puginałow, kręciczek, lasek z szpadami i podobney broni pod karą 5 Rzymskich szkudow za pierwszą, a 10 za drugą razą. Jedna połowa tych pieniędzy przeznaczona iest na szpitale, a druga przytrzymuiącemu przestępcę. Gdyby kto kogo powyższym narzędziem ranił, będzie iako morderca przez woyskową kommissyą sądzony.

Z Kassel d. 26. Kwietnia.

Wyiazd naszego Monarchy do Brunświka odłożony podobno z rożnych okoliczności do dalszego czasu zostanie.

Nowe urządzenie kraiu idzie śpiesznym krokiem. Ustanowione iuż także są urzędy poborcze. Administracya lasow potrzebowała zupełney reformy; ta w krótce nastąpi, i znaczne przyniesie zyski. Wydział prawodawczy trudni się urządzeniem ustaw względem popisu woyskowego, który iak wiadomo iest zasadą naszey konstytucyi. Niestałe podatki zostaną tymczasowo na dawnym stopniu.

Przeszłego piątku obchodził dwor w letnim zamku Napoleons-höhe zaślubiny Ministra woiennego M rio z siostrą ministra zagranicznych związkow, Hrabiego Fürstenstein. Wszystkie sztuczne wody wytryskiwały, a w wieczor dany był faierwerk, któremu wicher był na przeszkodzie. Od 1go Maia przeniesie się dwor do tego zamku i mieszkać w nim będzie do 13. który dzień przeznaczony iest na podroż nayiaśnieyszych Królestwa Jchmość do Brunświka.

Od brzegow Menu d. 25. Kwietnia.

Podług urzędowego podania ludność Ba-

warskiey Szwabii wynosiła w 1806 roku 518,313 dusz. W mieście Augsburgu żyło 28,554, a w Ulmie 14,000 ludzi.

Z Kopenhagi d. 26. Kwietnia.

Panuiąca w Helsingerze morowa choroba, na którą umarło także kilku lekarzy, miała się naprzód w morskim lazarecie pokazac.

We czwartek 6 Angielskich okrętow przypuściły znowu attak do wysepki Enchoi pod Laland leżącey, i kilkanaście razy do niey wystrzeliły; lecz z wyspy nie pozostano im dłużnemi odpowiedzi, i nie poważyli się wylądować.

Wczoray w wieczor słyszano tu z okolicy Istadt mocne i ciągłe strzelanie.

D. 24 przybyły do Helsingeru dwie łodzie pod pokoiową banderą; iedna od admiralskiego Angielskiego okrętu, stoiącego pod brzegami Szwedzkiemi; druga z Helsingborga. Na ostatniey znaydował się Szwedki officer, który zabawiwszy półtory godziny nazad odpłynął.

Z Moen widziano w sobotę 6 nieprzyiacielskich żaglow.

Dziś rano słyszane znowu od morza mocne z dział strzelanie; wszyscy biegli do celnego domu dla dowiedzenia się skądby pochodziło; lecz to były ćwiczenia z ogniem naszey artyleryi.

Ciało zmarłego Króla wystawione iest od 26 Kwietnia do 7 Maia na widok publiczny w Rendsburgu.

Podług urzędowego doniesienia dowodzącego na wyspie Laland officera, wysiadł lud Angielski d. 21 do Albuen, leżącego na zachodniey stronie wyspy ięzyku, na którym dwie tylko chaty stoią; spalił obie te opuszczone chaty i powrócił na okręty.

CENA ZBOŻ.

Na targu w Krakowie d. 16 i 17 Maia 1808.

Korzec Pszenicy	zł. pol.	60	do	66
— Zyta	— —	56	—	59.
— Jęczmienia	— —	46	—	50
— Owsa	— —	32	—	36
— Grochu	— —	64	—	80.
— Kaszy iaglaney	— —	104	—	120.

W Wiedniu d. 7 Maia

Meca wynosząca pół korca naszego:

— Pszenicy	zł. pól.	24	do	33
— Zyta	— —	17	—	22.
— Jęczmienia	— —	16	—	20
— Owsa	— —	13	—	19.

DONIESIENIA.

Dworek pod Nrem 279 na tuteyszym przedmieściu wielkiey wygodzie przy Zwierzyńcu położony podaie się ninieyszym do sprzedania. Ten dworek zawiera w sobie nowo wymurowany dom i ma w sobie rożne pomieszkania iako to pokoie, sklepy, kuchnie, piwnice, spizarnie i góry, staynie dla koni i wozownie. Znayduie się przy tym także obszerna szynkownia, browarek, gorzelnia, słodownia, mały ogrod i większy owocowy i kuchenny także obszerny dziedziniec, który dla bliskości Wisły wygodnym mogł bydź do składu drzewa. Życzący sobie tegoż kupna, raczą się u dziedziczki tegoż dworku, tamże d. 20 Junii 1808 o 9tey rano iako to do teyże licytacyi oznaczonego dnia i godziny, znaydować, także zostawia się do upodobania, wolno każdemu wprzod ten dworek z przyległościami zobaczyć i o tego kupno przed terminem licytacyi starać się.

Dla osadzenia wakniącego przy Proszowskim Magistracie Kancelisty mieysca z pensyą roczną 250 zł. ryń. wypisuie się konkurs do 24 Maia r. b. kompetenci więc prożby swe zaświadczeniem, moralności i umieiętności Niemieckiego. Polskiego i Łacińskiego ięzyka opatrzeni przed upłynieniem wspomnionego terminu do urzędu Cyrkularnego Krakowskiego podawać maią. W Krakowie d. 9 Kwietnia 1808.

Dla osadzenia Intermalnego Burmistrza, przy magistracie w Kaźmirzu dolnym, Cyrkułu Lubelskiego z remaneracyą roczną 300 ryń. wypisuie się konkurs z tym dodatkiem, iż kompetenci z dekretami Eligibilitatis ex utraque linea, i zaświadczeniem moralności opatrzeni, prożby swe do C. K. Cyrkularnego urzędu Lubelskiego podać maią, że też remoneracya podług oniszczenia się w obowiązkach, i pilności pomnożona będzie.

Z C. K. Cyrkularnego Urzędu Krakowskiego d. 7 Maia 1808.

Od nieiakiego czasu rozszerzyła się pogłoska, iakoby materya do szczepienia ospy już więcey nie była utrzymywana, ani iey dostać można; zapobiegaiąc więc tey przeciwney powieści, ninieyszym powszechnie wiadomo się czyni, że szczepienie ospy przez całą zimę dla utrzymania materyi trwało, i że każdego czasu u będącego tutay dystryktowego Chirurga D ktora Fasching takowey materyi bezpłatnie dostać można, że nakoniec szczepienie ospy Cyrkularnemu Chirurgowi Zeillenger, Doktorowi Cenner, i mieyskiemu Chirurgow Accer urzędownie zlecone zostało, do których wszyscy, swoim dzieciom ospę szczepić sobie życzący, udawać się maią. Z C. K Cyrkularnego Urzędu Krakowskiego d. 16 Kwietnia 1808.

Dnia 21 Czerwca 1808 o godzinie 9tey z rana w C. K. urzędzie Cyrkularnym Krakowskim przez C. K. Prefekturę kameralną Biało Promnicką następuiące dziesięciny wyłączne przez publiczną licytacyą (przy którey poddani na własne swoią dziesięcinę pierwszeństwo mieć będą) naywięcey daiącemu na rok, to iest z krescencyi ozimey i iarey roku 1808 z następuiących dobr i wsiow puszczone będą, iako to: Pisary, za pretium fisci 88 ryń. — Rudwanowice, za pretium fisci 370 ryń. — Pałecznica, za pretium fisci 23 ryń. — Makow, za pretium fisci 32 ryń. 45 kr. — Krzywopłoty, za pretium fisci 33 ryń. — Adamowice, za pretium fisci 25 ryń. 30 kr. — Krzeszowice, za pretium fisci 252 ryń. 30 kr. — Batowice, za pretium fisci 201 ryń. — Bosutow, za pretium fisci 150 ryń. — Sułoszowa, za pretium fisci 125 ryń. — Strzegoborzyce z gruntow Dominikalnych, za pretium fisci 125 ryń. —— Strzęgoborzyce, z gruntow poddańskich, za pretium fisci 175 ryń. — Złotniki, za pretium fisci 450 ryń. — Mirkocice, za pretium fisci 175 ryń. — Dawnice, za pretium fisci 15 ryń. — Birkow, za pretium fisci 30 ryń. — Dalowice, za pretium fisci 62 ryń. 30 kr. — Maszkow i Zyrkowice, za pretium fisci 50 ryń. — Chęć do licytacyi maiący dnia i godzinie namienioney w kancellaryi Cyrkularney Krakowskiey z Vadium 15 od sta zapraszaią się. Kondycye zaś licytacyyne każdego czasu w kancellaryi Biało - Promnickiey przeczytane bydź mogą. W Białym Promniku dni 530 Maia 1808.

Przy Krakowskim Magistracie wakuie konsyliarza mieysce z pensyą roczną 700 ryń. dla osadzenia tegoż wypisuie się konkurs do d. 15 Czerwca r. b. z tym dodatkiem, iż kompetenci dekretami Eligibilitatis ex utraque linea i zaświadczeniem moralności opatrzeni prożby swe przed upłynieniem wspomnionego terminu do magistratu Krakowskiego podawać maią.

W Krakowie dnia 4 Maia 1808.

W Krakowie, w ogrodzie pod Nrm 12 na przedmieściu Piasek na przeciw klasztoru XX. Karmelitow nakładem W go Klemensa Cywińskiego, przy iego własnym Browarze od dnia 15 Maia r. b. szynkowane będzie dobre piwo Angielskie, fabryki J. J. Windsbanera, gdzie butelka iedna piwa kosztuie 24 kr. zaś razem z butelką 30 kr. — Skład tego piwa i hurtowa sprzedaż, gdzie nie mniey iak 12 butelek na raz sprzedane bydź maią, oraz na beczki, z których iedna o 36 garcy, kosztuie zł. ryń. 54, znayduie się w mieście na ulicy szewskiey w domu pod Nrm 327.

Dodaiąc do uwiadomienia pod d. 31 Marca t. r. uwiadomia się ninieyszym, że przy licytacyi d. 30 Maia r. b. w urzędzie Cyrkularnym Krakowskim przedsięwziąść maiącey skrowe z Krakowa od 1 Nowembra b. r. zaczynaiąc, więcey dawaiącemu *na trzy w ciąż następuiące lata w arędę puszczona będzie; z tym iednak wyraźnym w kontrakcie dodanym warunkiem, że w przypadku, gdyby J. C. K. Mość w przeciągu tego czasu z tym skorowym insze zarządzenie ustanowić raczył, takowy kontrakt bez żadney awizacyi i wynadgrodzenia pretensyi z strony zupełnie kończyć się ma.* W Krakowie d. 10 Maia 1808.

Dla osadzenia wakuiącego przy Przemyslskim Magistracie Igo Assessora mieysca z pensyą roczną 300 zł. ryń. złączonego wypisuie się konkurs z tym dodatkiem, iż kompetenci dekretami Eligibilitatis i zaś świadczeniem moralności opatrzeni przed dniem ostatnim Maia r. b. do urzędu Cyrkularnego Przemyślskiego podawać maią. W Krakowie d. 4 Maia 1808.

C. K. Sądy Szlacheckie Krakowskie Galicyi zachodniey oznaymuią tym Edyktem Panu Gabryelowi Sobolewskiemu nieprzytomnemu, którego mieysce mieszkania nie iest wiadome: że Adwokat Krakowski Jozef Lewicki u Sądow tych — o naznaczenie exekucyi na ruchomości iego w summie 180 zł. ryń. z prowizyą, dnia 6 Lutego 1808 roku żałobę na niego podał, i o pomoc Sądu, ile sprawiedliwosc wymaga prosił. — Gdy zaś Sądy te, nie maiąc wiadomości gdzie on zostaie, lub czy wcale w C. K. państwach dziedzicznych, znayduie się onemuż Adwokata tuteyszego Tadeusza Hruzika z iego szkodą i iego kosztem zastępcą postanowiły, z którym proces ten stosownie do ustawy sądowey na C. K. państwa dziedziczne przepisaney rozpocznie się i ukonczony będzie; on przeto Edyktem ninieyszym tym końcem upomina się, ażeby dnia 1go Czerwca 1808 roku sam stanął, albo ieżeli iakie ma prawa swego dowody, te zastępcy wyznaczonemu wcześnie przesłał, albo nakoniec innego sobie patrona obrał, tego sądom tuteyszym wymienił, i podług przepisu tych środkow prawa używał, które do swey obrony za nayskutecznieysze osądzi; inaczey bowiem wszelką niedogodność z zaniedbania wyniknąc mogącą samby sobie, podług opiewu C. K. praw, przypisac był winien.

Jozef de Nikorowicz.
Kannamiller.
Mąkolski.
Z Rady C. K. Sądow Szlacheckich Krakowskich Galicyi Zachodniey.
W Krakowie dnia 8 Marca 1808.
Martinides.

W kraiu Rossyyskim, gubernii Podolskiey, powiecie Szatyczowskim, mieście Międzyborzu dziedzicznym JO. Xcia Adama Czartoryskiego, Feldmarszałka w woysku Cesarza Austryackiego zmarł na dniu 26 nowego, a 14 starego kalendarza miesiaca 7bris 1807. JPan Bonawentura Dobrzański Felczer, lat około 42ch lub 45 mieć mogący. — Ciężko będąc słaby i zgon swoy bliski przeczuwaiąc, opowiadał przytomnym o przyiaciołom, że był rodem z Wielkiey Polski z pod Piotrkowa, w ktorey okolicy we wsi Załeszach, czy Załęsach przemieszkiwać mieli iego rodzice Michał i Anna z Leśniewskich Dobrzańscy; miał siostr dwie, czyli też trzy, z których starsza na imie Maryanna miała bydz JPanu Dobrowolskiemu zaślubiona. Co się zaś stało z innemi nie wiedział oddaliwszy się w bardzo młodym wieku z domu rodzicow. Należy mniemac, że w młodym wieku musiał podlegać Angielskiey chorobie, gdyż był ułomny i kulał przy krzywości nóg. W 15 lub 18ym roku wieku przybywszy do Lwowa dla wspomnionych defektow udał się do Sióstr Miłosiernych szpitalu, leczył się tam przez lat kilka i nabrał chęc uczenia się Cerulictwa, po ukończonych naukach i examinach przeniost się do Międzyborza, gdzie z razu służył w skarbie, późniey się oddalił ze służby, ale do śmierci w mieście wspomnionym przemieszkiwał. — Patenta iego Chirurgiczne są wydane we Lwowie na imie Bonawentury Dobrzańskiego, którym imieniem on przez lat kilka we Lwowie i późniey w Międzyborzu podpisywał się, późniey zaś zaczął na podpisach używać imienia Jozefa, i tak na testamencie i wywodzie szlacheckim podpisał się. — Wspomnione pisma znayduią się w rękach W. Podkomorzyca Obrębskiego Exekutora testamentu we wsi Łysanowcach, blisko Międzyborza mieszkaiącego. — Zawiadomiaią się zatym sukcessorowie wspomnionego JPana Bonawentury Dobrzańskiego, aby opatrzywszy się dowodami legalnemi prawa ich do wspomnioney sukcessyi wyiasniaiącemi udali się do W. Exekutora testamentu po odebranie znaczney w kapitałach pozostałości. Inaczey gdyby zgłosic się zaniedbali do lat dziesięciu substancyą tą znaczną z woli zmarłego inaczey się rozrządzi, i sami sobie sukcessorowie utratę oney przypisać będą musieli. — Ogłasza się z umysłu wszystko obszerniey, aby ułatwić legitymowanie prawym sukcessorom.

Datt. w Międzyborzu dnia 1 Decembra 1807 roku.

(Przy dzisieyszey gazecie znayduie się 2gi Dodatek.)